

Zákrvas z kopřiv

Anna Szotkowska

Každá rostlina potřebuje ke svému dobrému růstu a vývoji dostatek živin. Pokud k obohacení půdy o cenné živiny nechceme ničit svoje okolí, používáme jen přírodní cesty. Inspiraci hledáme v přírodě i u našich předků.

Jednou z možností, jak do půdy s již vzrostlými rostlinami rychle dostat živiny, je použití bylinného zákrvasu neboli jíchy. Nejcennější bylinou používanou našimi předky k tomuto účelu (v ČR) je kopřiva dvoudomá. Obsahuje velké množství dusíku a dalších látek prospěšných pro rostliny.

Kromě kopřivy můžeme použít i další rostliny. Já používám nejčastěji kostival lékařský (*Symphytum officinale*), který rostlinám dodává draslík.

Postup:

1. K výrobě zákrvasu potřebujeme čerstvé kopřivy (obr 1), nádobu (ne kovovou, já používám plastové kýble, obr. 2), vodu a klacek na míchání.

Obr 2: Plastová nádoba.

Obr. 1: Kopřivy

2. Kopřivy natrháme do nádoby (obr. 3). Měly by se posekat na malé kousky. Ale já je dávám celé. Zákrvas se hůře míchá, ale nemusím ho pak cedit. Listy se rozpadnou a stonky zůstanou v celku. Často také přidávám kostival (obr. 4).

Obr. 3: Natrhané kopřivy v nádobě..

Obr. 4: Kostival (*Symphytum officinale*)

3. Nádobu s kopřivami zalijeme vodou (obr. 5). Nejlepší je voda z potoka, řeky, rybníku anebo dešťová voda.

4. Nádobu umístíme na místo, kde nebude vadit zápach.

5. Zákvas jednou denně promícháme. Při kvašení vzniká pěna (obr. 9 a 10). K míchání nepoužíváme kov.

Obr. 9: Za va dny, po zamíchání.

Obr. 10: Za šest dnů.

6. Proces zkvašení trvá jeden až dva týdny, záleží na teplotě. Když zákvas přestane pění, je hotovo (obr 11).

Obr. 11: Za deset dnů.

7. Hotový zákvas smícháme 1:10 s vodou. Já ho nejdříve přeliju do malé konve (obr. 12). Odměřím 9 dcl (obr. 13) a naleju do velké 10-ti litrové konve (obr. 14). Tu pak doliju vodou do plna.

Obr. 12

Obr. 13

Obr. 14

8. Na své zahradě používám toto vynikající organické hnojivo pro zeleninu (obr. 15, 16, 17). V práci ho používám pro balkónové květiny (obr. 18) a tropické rostliny pěstované ve skleníku (obr. 19).

15

Obr.
18

Obr.
16

Obr. 19: Ve skleníku.

Obr. 17

Zákrvas používala i žena, která pracovala na stejném místě přede mnou. Naučila se to od své maminky.

Další využití:

Pro epifytické rostliny (obr. 20 – 25) zázkvas ředím 1:20 s vodou, aplikuju postříkem.

Obr. 20: *Dendrobium sp.*

Obr. 21: *Rhipsalis sp.*

Obr. 22: *Rhipsalis, Platycerium, Stanophea*

Obr. 23: *Vanda sp.*

Obr. 24: *Vanda sp.*

Obr. 25: *Coleogyne cristata*

Stejným způsobem používám ve skleníků při přemnožení některých škůdců. Ale ke kopřivám přidávám většinou vratič nebo pelyněk. Můžeme použít i další pelyňky np. pelyněk pravý (*Artemisia absinthium*), ale v místě kde žiju roste divoce jen pelyněk černobyl .

Na své zahradě postřik proti škůdcům nepoužívám, ani ten přírodní. Je tam dostatek hmyzích predátorů a parazitů. Proto se býložravý hmyz nepřemnoží. Je tam přírodní rovnováha.